

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Cithara, hieroglyphicum boni Principis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

harmonia à musicis dicitur in cantu, ea est in civitate concordia, quæ sine justitia, nullo pacto esse potest. Ad Tullium accedit Plutarchus lib. de amicis. Musica, inquit, in cantu & organis, argutè quidem concors est, ex acutis, & medijs, & gravibus modis, quanquam sint dissimiles; ita firma amicitia non aliter, atque una anima in multis corporibus, æquabili ratione consistit.

II. (b) In hunc modum Thebarum mœnia exædificavit canorus Amphion, & adversus hostiles aggressiones communijt; quid enim validius ad propugnandum & tuendum, quam civium concordia? Hoc munimentum, fundatore Lycurgo, urbis Spartæ fuit. Vnde Agesilaus rex ibidem, rogatus à quodam, cur Sparta mœnibus non cingeretur? ostendit ei cives unanimes & armatos: Hi, inquit, sunt Spartanæ civitatis mœnia; significans, urbes nullo munimento tutiores esse, quam virtute civium consentientium. Plutarch. in apoph. Lacon. Rursum Lacedæmonij seu Spartani cùm de civitate mœnibus cingenda consultarent, Isæus Sophista recitavit illud Homeri:

Scutum hæsit scuto, galeæ galea, atque viro vir.

Addiditque: sic mihi state, Lacedæmonij, & muris cincti sumus. Illustrantur hæc exemplo Sciluri, regis Scytharum, qui octoginta filiorum pater, cum moriturus esset, fasciculum jaculatorum singulis porrexit, jussitque rumperem. Quod cùm illi fieri posse negassent, ipse singula jacula è fasciculo exemit, & confregit, filios admonens his verbis: si concordes eritis; validi, invictique manebitis: contrà, si dissidijs ac seditione distrahamini, imbecilles vos præbebitis, & expugnatu faciles. Simile de Micipsa Numidarum rege memorat Sallustius; qui jam jam è vita excessurus, filios paterno monuit affectu, ut concordes sint, addens: Concordia res parva crescunt, discordia maxima dilabuntur. Confirmat hæc omnia Salomon Prov. 18. Frater, qui adjuvatur à fratre, quasi civitas firma, & judicia, quasi vectes urbium. Videlicet concordia fratrum est instar urbis munitissimæ & inexpugnabilis; judicia verò, hoc est, lites & dissidia fratrum, sunt quasi vectes urbium seu fores, quæ per discordiam facile hostibus reserantur, & præbent aditum. Huc facit Symbolum Ottoberti Comitis Habsburgici, in quo Cithara sustinetur ab armato brachio, cum inscriptione: *Hæc mihi tuba. Quasi diceret: ad concordiam potius, quæ animorum est harmonia, quam ad arma vocabo. Vide Alciati emblema 10.*

III. (c) Possent per Amphionis citharam heptachordon intelligi

Z 2

septem

(b) Concordia circuum. (c) Cithara est hieroglyphicum boni Principis.

septem virtutes, maximè decentes Principem & exornantes; videlicet *Religio*, de qua Liv. lib. 5. Omnia prospera eveniunt colentibus Deos, adversa spernentibus. Et Aristoteles 6. Polit. Primum est curatio rerum divinarum. 2. *Justitia* de qua Cic. in paradox. Jus & æquitas sunt vincula civitatum. Et S. Aug. lib. 4. de Civ. Remota justitia, quid sunt regna, nisi latrocinia? Et Augustus apud Senecam in Lucullo: Pietate & justitia Principes Dij fiunt. 3. *Fortitudo*. Hieronymi dictum est: Fortitudo atque constantia via regia est, à qua declinat ad dextram, qui temerarius est & pertinax: ad sinistram, qui formidolosus est & pavidus. 4. *Prudentia*. Omnium temporum eventus docebit, & docuit, *plura in summa fortuna, auspicijs & consilijs, quam telis & manibus geri*. Tacitus. Et Euripides: Mens una sapiens, plurium vincit manus. 5. *Clementia*. Male timore veneratio acquiritur, longèque valenter amor ad obtainendum, quod velis, quam timor. Plin. epist. 8. Ciceronis sententiâ homines nulla re proprius accedunt ad Deum, quam salutem homini dando. Et Rudolphi Austriaci dictum est: severum fuisse pœnituit, placabilem nunquam. 6. *Liberalitas*. Quemadmodum fruges non tam ingenio soli, quam cœli beneficio, meliorèque temperie lætiūs exuberant: ita & meliores artes, eximiāque ingenia, benignitate, humanitatēque Principum virorum evocantur, & excitantur. Cleomenes & Ptolemæus reges Ægyptiorum adeò benefici erga cunctos extiterunt, ut inde beneficiorum cognomina reportarint, *Evergetæ* dicti. 7. *Temperantia*, seu moderatio cupiditatum; nam quomodo reget alios, qui se ipsum regere nescir? Latissimè dominatur, qui in se obtinet imperium. Alexandrum certè Magnum, quem arma Persarum non frangerant, vitia vicerunt, & animus cupiditatibus solutus.

SYM.